

Nr 262.

Av herr **Sandén** m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av domsagoförvaltningen m. m.

Enligt 15 § domsagostadgan åligger det häradshövding att hålla kansli å plats, som av Kungl. Maj:t bestämmes. Som kansliort kan bestämmas plats utom domsagan, t. ex. en närbelägen stad, och så har också i viss utsträckning skett.

Med avseende å häradshövdingens rätt att välja sin bostadsort äro i gällande författningar icke stadgade några inskränkningar. Det övervägande antalet häradshövdingar äro bosatta inom vederbörande domsaga eller å densamma närbelägen ort, där dess kansli är beläget. I ett mindre antal fall har emellertid häradshövdingen av ämbetsutövningen ovidkommande skäl föredragit att förlägga sin bostad till ort, som är belägen på avsevärt avstånd från domsagan och dess kansliort. Som exempel kan nämnas, att förutvarande häradshövdingen i Nordmarks domsaga, vilken domsaga har tingsställe och kansli i Årjäng, under längre tid hade sin bostad i Karlstad. Att en sådan anordning ur domsagens synpunkt måste antagas innebära olägenheter ligger i öppen dag. Den domare, som är bosatt å den ort där han utför sin dagliga gärning, är givetvis i högre grad i stånd att ägna tid och intresse åt ämbetet och domsagan än den, som måhända endast under någon timme dagligen vistas å kansliorten. Vissa av de ämbetsåligganden som åvila en häradshövding kräva ovillkorligen hans närvaro å kansliet. Icke minst är av vikt att han personligen övervakar det arbete, som utföres av honom underställda rättsbildade och icke rättsbildade biträden, samt tillser att expeditionen skötes på ett ur allmänhetens synpunkt tillfredsställande sätt. Dessutom bör det i största möjliga utsträckning finnas tillfälle för den rättssökande allmänheten att beträffande ärenden av mera invecklad art hänvända sig till häradshövdingen personligen.

Genom Kungl. Maj:ts proposition nr 252 har riksdagen förelagts förslag angående omorganisation av domsagoförvaltningen m. m. Då i samband härmed synes böra lösas jämväl frågan om häradshövdingens bostadsort men propositionen icke innehåller förslag till någon reglering i detta hänseende, hemställles under hänvisning till vad ovan anförts,

att riksdagen i beslut angående de av Kungl. Maj:t föreslagna huvudgrunderna för en omorganisation av domsagoförvaltningen måtte fastslå att bland lönevillkoren skall ingå

skyldighet för häradshövding att vara bosatt å domsagens kansliort, där ej Kungl. Maj:t för särskilt fall medger undantag.

Stockholm den 27 maj 1942.

J. Sandén.

Gust. Björkman.

J. Pettersson.
